

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/197/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415202088
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1415202088.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej: K. H., L. E. E. X/XXX, L., o zaplatenie 5.804,76 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09. marca 2016, č.k. 4C/80/2015-84, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.063,72 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 11.03.2012 do 03.11.2012 vo výške 18,55 eur a ročným úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 3.063,72 eur od 04.11.2012 do zaplatenia, a to formou splátok vo výške 120 eur mesačne vždy do 20-teho dňa každého mesiaca počnúc prvým kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 19,35 eur na účet žalobcu a trovy právneho zastúpenia v sume 45,82 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník dňa 10.08.2007 uzavreli podľa § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov Zmluvu o splátkovom úvere, č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 150 000 Sk, t.j. 4.979,09 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 74,42 eur, vždy k 10. dňu v mesiaci v počte 120 splátok, so splatnosťou 1.splátky 10.09.2007 a so splatnosťou úveru 10.08.2017. Dlžník bol povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase splatiť úroky a poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie platby spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 12,35% ročne, splatnosť úrokov mesačne. Žalovaná z poskytnutého úveru uhradila právnemu predchodcovi od 10.08.2007 do 10.06.2009 celkom sumu 1.664,64 eur. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 15.10.2012 oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky v sume 7.311,50 eur s príslušenstvom na žalobcu, z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky zistil, že pohľadávka predstavuje istinu v sume 6.052, 02 eur, úroky celkom 1.220,61 eur, z toho riadne úroky 807,64 eur a úroky z omeškania 412,97 eur a ostatné príslušenstvo 38,87 eur. Žalobca listom zo dňa 15.10.2012 vyzval žalovanú k úhrade pohľadávky sumu 7.487,61 eur a oznámil jej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 15.10.2012. Žalobca si v konaní uplatnil splátky úveru splatné od 10.3.2011 do 10.08.2017 v počte 78 a celkovej výške 5.804,76 eur. Splátky pôvodne splatné 10.11.2012 do 10.08.2017 sa stali splatnými dňa 03.11.2012, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej v odôvodnení uviedol, že žalovaná na pojednávaní na otázku právnej zástupkyne uviedla, že uznáva dlžnú sumu. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 497, § 504 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho

zákonníka a § 5 b/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 272/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zmluvu o úvere uzatvorený so žalovanou posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú a vzhľadom na to dospel k záveru, že pri rozhodovaní o žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie sumy 5.804,76 eur, t.j. 78 splátok vo výške 74,42 eur, úrokov z omeškania zo splátok za obdobie od 11.03.2011 do 03.11.2012 vo výške 111,62 eur a ročného úroku z omeškania 8,75% zo sumy 5.804,76 eur od 04.11.2012 do zaplatenia, je v zmysle § 5 zákona č. 250/2007 Z.z. aj bez návrhu povinný prihliadnúť ne nemožnosť uplatnenia práva vrátane jeho premlčania. Žalovaná bola povinná splatiť poskytnutý úver po zosplatnení do 03.11.2012, kedy bola dohodnutá konečná splatnosť poskytnutého úveru, teda odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti poskytnutého úveru (04.11.2012), mohol žalobca (resp. jeho predchodca) podať žalobu na súd a posledným dňom premlčacej lehoty bol deň 04.11.2015. Žalobca si svoje právo uplatnil dňa 13.02.2015, a to na splátky od 10.03.2011, a teda ho nevykonal v lehote určenej v § 101 OZ, v ktorom je stanovená všeobecná 3 ročná premlčacia doba na uplatnenie majetkového práva. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere a povinnosť súdu úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie nároku žalobcu so spotrebiteľskej zmluvy zamietol žalobu v rozsahu pôvodných splátok za obdobie od 10.03.2011 do 10.02.2012, t.j. 12 splátok a taktiež z dôvodu premlčania zamietol žalobu v časti úrokov z omeškania vo výške 8,75 % zo splátok od 11.03.2011 do 11.02.2012 vo výške 93,07 eur z dôvodu premlčania. Napriek tomu, že zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, aplikoval pri posudzovaní premlčania Občiansky zákonník, ktorého aplikácia má absolútnu prednosť, ako predpisu upravujúceho spotrebiteľské právo a právne normy obchodného práva sú v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisov vydaných na jeho vykonanie. Ustanovenia Občianskeho zákonníka obsahujú pre spotrebiteľa priaznivejšiu úpravu premlčacej doby v trvaní 2 rokov, oproti 4 ročnej všeobecnej premlčacej doby ustanovenej Obchodným zákonníkom. Priznal žalobcovi splátky úveru splatné od 10.03.2012 do 10.08.2017 v počte 66 splátok, a to od 10.03.2012 do 10.10.2012, t.j. 10 splátok vo výške 74,42 eur a 56 splátok vo výške 41,42 eur, t.j. spolu 3.063,72 eur. Mal za preukázané, že splátka v sume 74,42 eur sa skladá z istiny, dohodnutého úveru a poplatkov. Žalovaná sa zaviazala žalobcovi za poskytnutý úver v sume 4. 979,09 eur zaplatiť sumu 120 krát sumu 74,42 eur, t.j. spolu 8.930,40 eur, čo predstavuje navýšenie úveru o 3.951,31 eur. Konštatoval, že mesačná splátka sa skladala z istiny v sume 41,50 eur a dohodnutého úroku 32,92 eur. Nepriznal žalobcovi po zosplatnení úveru úroky dohodnuté, pretože zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní, musí platiť úroky z omeškania (uznesenie NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98). Žalovaná sa plnením peňažného dlhu dostala do omeškania, a preto ju zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,75 % v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na čiastočný úspech strán v spore a žalobcovi priznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia len v pomernej časti jeho úspechu 5,56 %.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči žalovanej trovy konania a trovy právneho zastúpenia v prvoinštančnom, aj odvolacom konaní. S poukazom na ust. § 153a ods. 1 O.s.p. a na skutočnosť, že žalovaná na pojednávaní dňa 16.02.2016 uviedla, že uznáva pohľadávku žalobcu v rozsahu, v ktorom si ju žalobca uplatňoval žalobou, namietal, že súd mal v danom prípade rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, pretože žalovaná nárok žalobcu pred súdom uznala, čo do právneho dôvodu a výšky. Ďalej namietal, že v danom prípade mal súd aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, týkajúce sa premlčacej doby, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno - záväzkový vzťah, a to napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Predmetná úverová zmluva bola uzavretá dňa 10.08.2007, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Obchodného zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na strany úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení podľa § 879 f ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ust. § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ust. § 55 ods.1, ak ide o náležitosti zmluvy a s ust. § 57 tohto zákona do 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Novelizovaným ustanovením § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzujú sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008 to znamená, že

pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 - 54 Občianskeho zákonníka. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu strán. Správnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere potvrdil Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 2M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, sp. zn. 6M Cdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013 a opätovne v rozhodnutí sp. zn. 7 M Cdo 9/2014 zo dňa 24.03.2015. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 09.11.2015 sp. zn. 25Co/34/2015, sp. zn. 23Co/640/2015 zo dňa 13.01.2016, sp. zn. 25Co/132/2015 zo dňa 29.02.2016, rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/266/2015 zo dňa 13.5.2015. Vzhľadom na to považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadne splátok splatných od 10.03.2011 do 10.02.2012 ako premlčaných za nesprávne. Nesúhlasí tiež s nepriznaním riadneho úroku zo splátok splatných po zosplatnení úveru. Uviedol, že neplnením povinnosti žalovanej uhrádzať splátky riadne a včas bol nútený pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, tzn. splátky, ktoré dovtedy neboli splatné, sa stali predčasne splatnými. Uvedené však nemá vplyv na nárok žalobcu na odplatu v podobe riadnych úrokov dohodnutých v zmluve v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Podľa jeho názoru má nárok na riadne úroky aj po zosplatnení úveru, čo možno vyvodiť z ustanovení § 503 ods. 3, § 505 a § 506 Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že v súvislosti s odstúpením veriteľa od úverovej zmluvy vzniká špecifická situácia, a to z dôvodu, že napriek odstúpeniu od zmluvy naďalej trvá záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok. Odstúpením od zmluvy de facto dochádza k mimoriadnej splatnosti úveru a k strate výhody splátok, ak bolo dohodnuté vrátenie peňažných prostriedkov v splátkach. Odstúpenie veriteľa od zmluvy nemá vplyv na zabezpečenie záväzkov z tejto zmluvy (Obchodný zákonník, Komentár, 3. vydanie 2010, C.H.Beek). Postupom, na ktorý poukazoval súd, pri neprimeranej ochrane neplatiaceho dlžníka a žalobca by bol pripravený o ušlý zisk spočívajúci v riadnom úroku. Poukázal aj na nesprávnosť výpočtu súdu pri započítaní každej mesačnej splátky na istinu vo výške 41,50 eur a na úrok vo výške 32,92 eur, keď predložil v konaní amortizačnú tabuľku, v ktorej je presne podľa ust. zmluvy o úvere vypočítané z každej v konaní uplatnenej splátky, koľko z nej by sa započítavalo na sumu a koľko na úrok. Súd sa však s predmetným počtom nezaoberal.

3. Žalovaná sa v odvolacom konaní nevyjadрила.

4. Odvolací súd; s poukazom na § 470 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") účinného od 1.7.2016; preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

5. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že predmetnou žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata žalovanej istiny s príslušenstvom ako nároku zo zmluvy o úvere, ktorý záväzkovo-právny vzťah súd prvej inštancie správne ustálil ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Žalobca v odvolaní namietal použitie Občianskeho zákonníka a tam uvedenej všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty na daný prípad, keď podľa neho mal predmetný záväzkový vzťah obchodnoprávny charakter a bol toho názoru, že bolo potrebné aplikovať Obchodný zákonník vrátane tam uvedených ustanovení o všeobecnej premlčacej lehote (4 roky).

7. K predmetnej námietke žalobcu považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 10.08.2007 uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, ktorá je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka (v znení v čase uzavretia zmluvy), je zároveň; ako typová zmluva uzatvorená podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (v znení v čase uzavretia zmluvy); spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú je nevyhnutné prednostne aplikovať aj kogentné ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, a to vrátane § 52 ods. 2 účinného od 01.04.2015, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

8. Odvolací súd v tomto smere vychádzal z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia sp. zn. 3 M Cdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015, sp. zn. 8 M Cdo 3/2015 zo dňa 28.05.2015), ktorý vo svojich rozhodnutiach o mimoriadnom dovolaní v súvislosti s aplikáciou uvedenej právnej úpravy vyslovil, že aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho

prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - je zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, musel by prvoinštančný súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako "orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy" bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvej inštancie (opäť) posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktoré generálny prokurátor navrhuje zrušiť (žaloba by bola zamietnutá pre premlčanie nároku žalobcu - poznámka odvolacieho súdu).

9. Z uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd SR mal za to, že citované zákonné ustanovenia o ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať bez ohľadu na to, kedy záväzkovoprávny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy vznikol, keďže citované právne predpisy neobsahujú prechodné ustanovenia k aplikácii týchto nových spotrebiteľských právnych noriem, a tým sa aplikujú vo všetkých konaniach, ktoré nie sú skončené bez ohľadu na to, v akom štádiu konania sa vec nachádza (prvoinštančné, odvolacie, či dovolacie konanie).

10. Hoci v minulosti odvolací súd zastával vo svojej rozhodovacej činnosti opačný názor, priklonil sa v danej veci; vzhľadom na vývoj rozhodovacej činnosti v tejto otázke a posun ďalšej súdnej praxe; k názoru, že aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré vznikli pred 1. aprílom 2015, sa uvedené zákonné ustanovenie (§ 52 ods. 2 zákona č. 102/2014 Z.z. a čl. IV. zákona č. 151/2014 Z. z.) vzťahuje.

11. S poukazom na uvedené právne závery je zrejme, že predmetná námietka žalobcu je nedôvodná, a že súd prvej inštancie v tomto smere postupoval správne, keď posudzoval premlčanie žalobcom uplatňovaného nároku vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

12. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a dôvodov odvolania odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie (v čase jeho rozhodovania) postupoval správne, keď aplikoval na daný prípad ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinného od 01.05.2014, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť, alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Toto zákonné ustanovenie (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) upravovalo postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súd bol povinný ex offo prihliadať na premlčanie aj bez toho, aby strana sporu vzniesla námietku premlčania a taktiež bol povinný ex offo prihliadať aj na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, brániaci uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj bez toho, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

13. Dňa 27.09.2018 bol v Zbierke zákonov, č. 98/2018 uverejnený Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 271/2018 Z.z., podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stráca ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa do súladu s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

14. Odvolací súd tak zistil, že ustanovenie zákona (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z.), ktoré aplikoval súd prvej inštancie a ktoré by musel aplikovať v rámci svojho rozhodovania aj odvolací súd, nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, čo vyslovila najvyššia súdna autorita ústavou povolaná na rozhodovanie o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (čl. 125 ods.1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky). Súd prvej inštancie vo veci rozhodoval na základe platného a účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. v čase vyhlásenia rozsudku (09.03.2016). Vzhľadom na to, že následne na to (07.02.2018) bol Ústavným

súdom Slovenskej republiky vyslovený nesúlad tohto ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky musela byť táto skutočnosť zohľadnená v rámci odvolacieho konania.

15. Uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu SR - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdy sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PL z. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo. Vyššie uvedené závery odvolacieho súdu sú v súlade aj so závermi, ktoré vyslovil vo svojom uznesení Najvyšší súd SR sp. zn. 6 Cdo 82/2017 zo dňa 31.10.2018.

16. Z vyššie uvedených dôvodov, pre protiústavnosť ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré v súdnej veci aplikoval súd prvej inštancie, nemohol odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., prihliadal na nemožnosť uplatnenia práva, vrátane jeho premlčania, a po zistení premlčania uplatneného nároku (v predmetnej časti) sa jeho vecou, hmotnoprávnou dôvodnosťou nezaoberal, resp. v tomto rozsahu nevyhodnotil vykonané dôkazy, a nezaoberal sa ani vyjadrením žalovanej na pojednávaní, v ktorom uviedla, že uznáva dlžnú sumu a toto jej vyjadrenie neposúdil z hľadiska ust. § 153a ods. 1 O.s.p., účinného v tom čase, nebolo možné vytýkaný nedostatok napraviť v odvolacom konaní zmenou rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti. Preto odvolací súd musel postupovať podľa § 389 ods.1 písm. b/ a c/ C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (vrátane súvisiaceho výroku týkajúceho sa trov konania) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vyhodnotí vyjadrenie žalovanej na pojednávaní z hľadiska uvedeného ustanovenia, upravujúceho rozhodnutie súdu rozsudkom na základe uznania, príp. vyhodnotí dôkazy vo vzťahu k hmotnoprávnej dôvodnosti uplatneného nároku (v predmetnej časti) a jeho výške a opätovne vo veci rozhodne. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne nielen o trovách prvoinštančného konania, ale aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je

prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).